

EVALUAREA COMPARATIVĂ A NIVELULUI INCAPACITĂȚII TEMPORARĂ DE MUNCĂ ÎN BAZA RAPOARTELOR STATISTICII OFICIALE

Mariana Cîssa

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”, Departamentul de igienă

Introducere. Morbiditatea cu incapacitate temporară de muncă este morbiditatea aceluiași segment a populației care lucrează și are dreptul la despăgubiri pentru salariu în caz de stabilire a incapacității de muncă sub forma unei indemnizații de la fondul de asigurări sociale. Certificatul de concediu medical este principalul document statistic pe baza căruia se calculează indicatorii care caracterizează acest tip de morbiditate

Analiza indicilor morbidității prin ITM ne permite de a identifica conexiunea dintre calitatea mediului ocupațional și starea de sănătate a angajaților prin depistarea formelor nozologice cu incidență maximă în diferite grupuri profesionale, prin decelarea bolilor legate de profesii și prognosticarea riscului de dezvoltare a bolilor profesionale. Incidența morbidității cu ITM este influențată de peste 40 de cauze, care pot fi sistematizate în patru grupuri mari: asociate cu persoana și condițiile vieții și comportamentului acesteia; asociate cu factorii de mediu; asociate cu factorii procesului de muncă și mediul ocupațional; asociate cu nivelul îngrijirilor medicale și expertiza capacității de muncă.

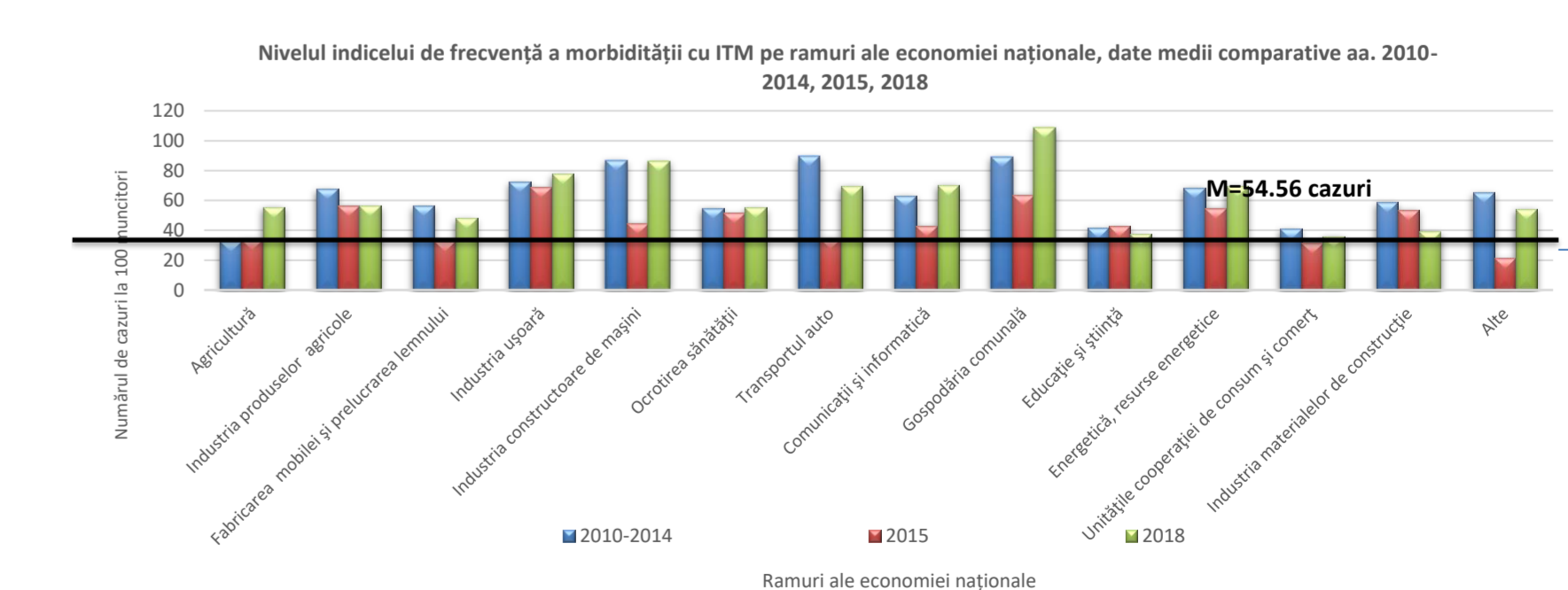
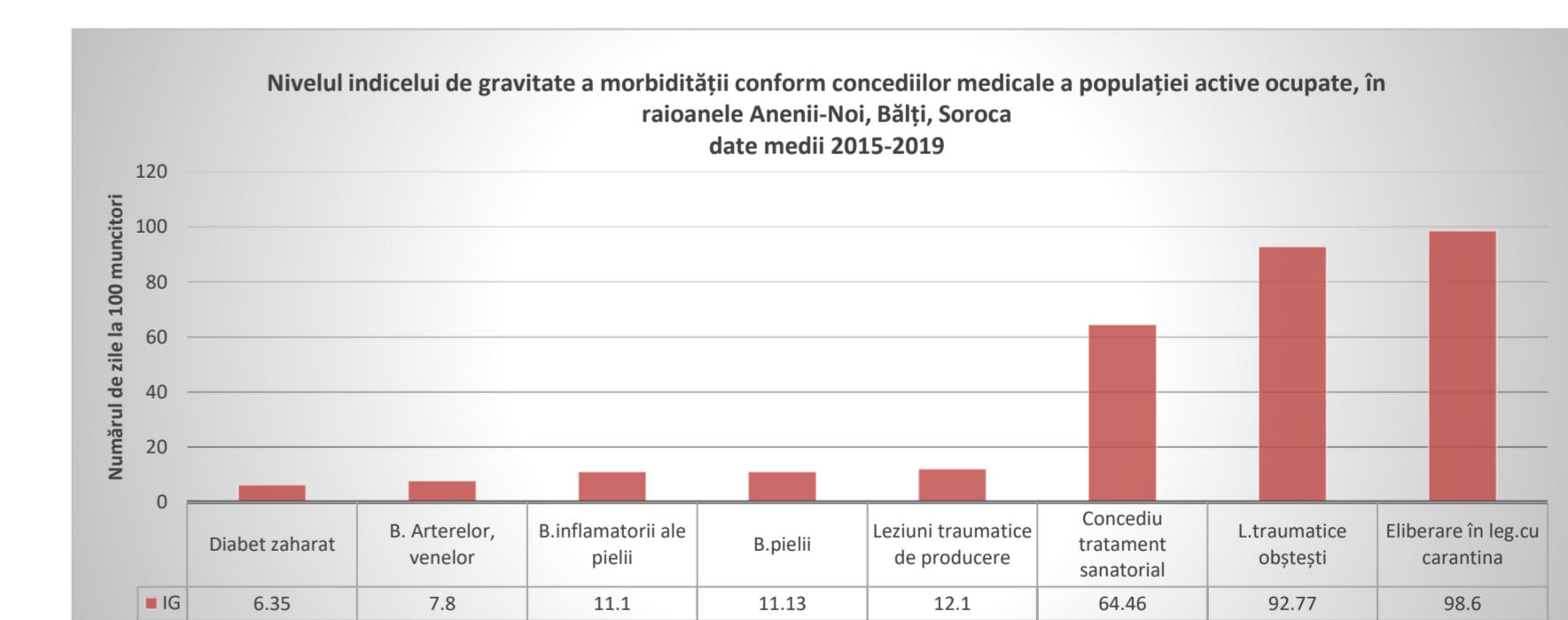
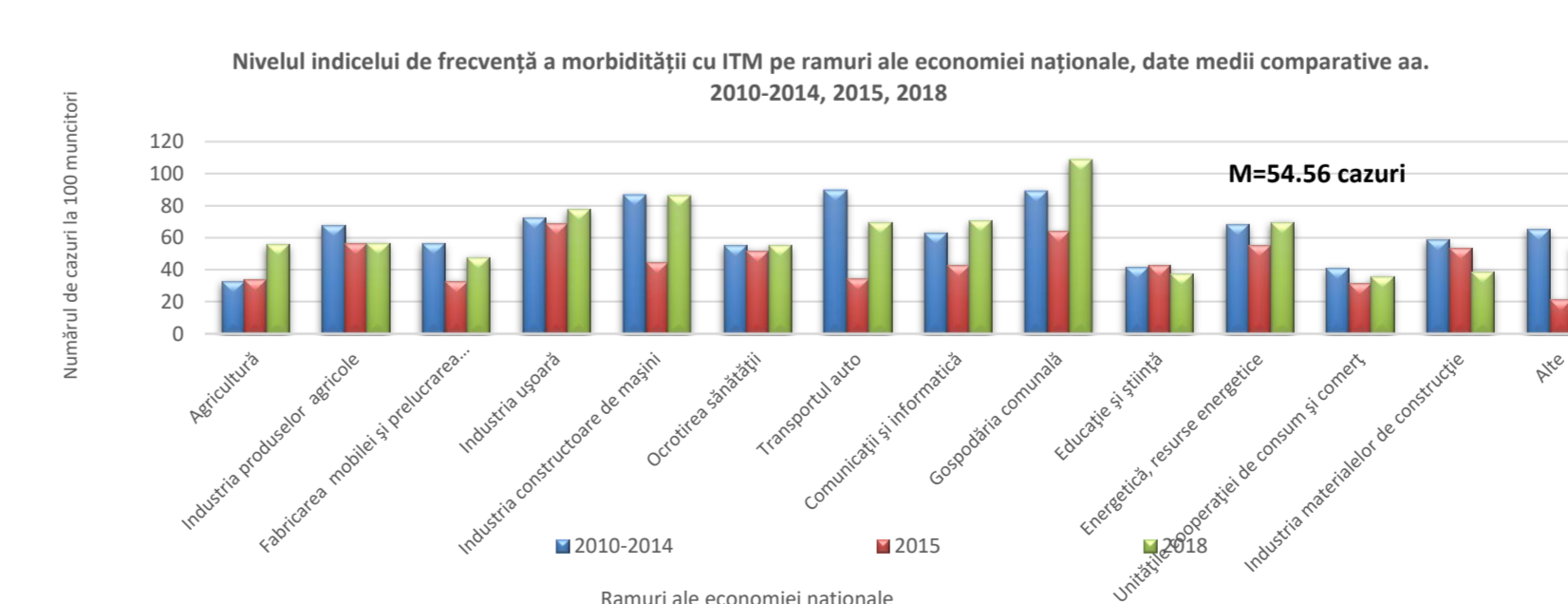
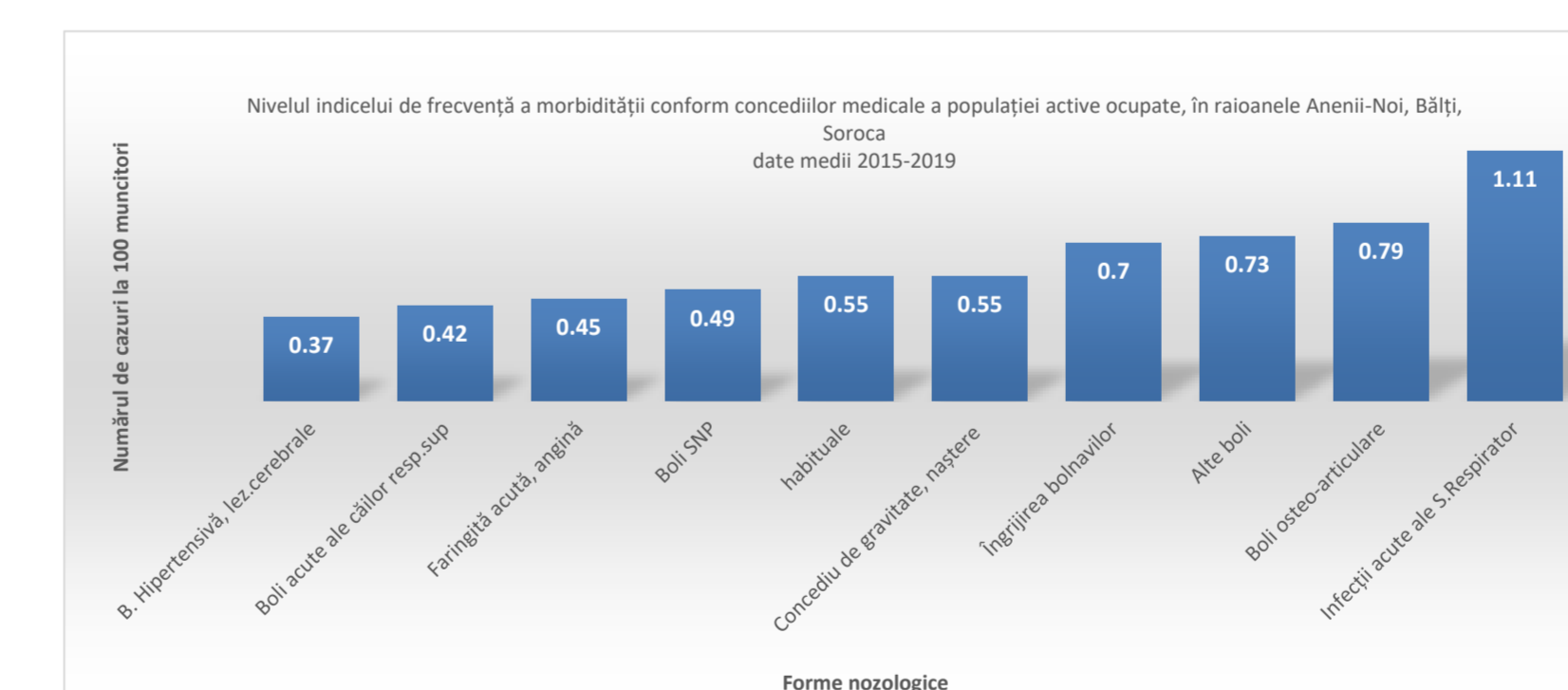
Cuvinte-cheie: sănătatea ocupațională, incapacitatea temporară de muncă, factorii de risc, condiții de muncă nefavorabile, morbiditate

Scopul lucrării: Identificarea tendințelor incidenței incapacității temporare de muncă în Republica Moldova.

Materiale și metode. S-a efectuat un studiu retrospectiv analitic a morbidității prin ITM în baza formularului statistic F-16/e săn ”Raport cu privire la certificatele de concediu medical prescrise de IMS” și f-16/e ITM ”Raportul cu privire la incapacitatea temporară de muncă”. Perioada de observație cuprinde anii 2015-2019. Datele morbidității prin ITM au fost preluate din rapoartele prezentate ANSP din 35 de teritorii administrative ale RM și 17 ramuri ale economiei naționale. S-au calculat următorii indici intensivi: indicele de frecvență, indicele de gravitate, indicele de durata medie a unui caz, precum și indicii extensivi – atât a cazurilor cât și a zilelor de incapacitate temporară de muncă, indicii structurali a cazurilor și zilelor de incapacitate temporară în funcție raport cu principalele clase a maladiilor, în conformitate cu Clasificarea Internațională a Maladiilor, revizia X, OMS (1993). S-au calculat indicatorii valorilor centrale și devierea standard, ritmul și tempoul de creștere. Evaluarea nivelului morbidității prin ITM s-a efectuat după gradația Notkin. Deasemenea, au fost analizate datele statistice privind caracteristica demografică a populației active ocupate, repartizate pe 6 grupe de vârstă și evidențiate după gender. Prin urmare, au fost extrase și analizate informațiile din baza de date gestionată de Direcția Management al datelor (direcția unde lucrează dl Petru Crudu) a ANSP precum și sistemul informațional Centralizatorul amb.

Rezultate Populația activă încadrată în câmpul muncii în perioada aflată sub observație variază în limitele de la 981,1 până la 872,4 mii populație în anul 2015 și 2019 corespunzător, în mediu constituind 960,9±35,44 mii populație. Rata de ocupare fiind de 42,5±9,12% pentru ambele sexe, notând valori mai mari la bărbați (48,4±0,70%) versus femei (40,7±9,12%). Printre persoanele ocupate predomină în categoria de vârstă 25-34 ani- 25,1%, cu o distribuție practic egală pentru ambele sexe.

În perioada aflată sub observație, nivelul morbidității prin ITM constituie 56,18±9,12 cazuri și 815,22±9,12 zile la 100 lucrători respectiv, iar durata medie a unui caz – 15.06 ±2.36 zile, raportându-se la nivelul supramediu după IF și înalt de IG, în conformitate cu gradația Notkin. Evoluția multianuală a ITM se caracterizează prin tendința de creștere cu rata medie anuală de +3,6% și a tempoului de +1,3%. Nivelurile maxime ale indicelui de frecvență este caracteristic pentru afecțiunile acute ale căilor respiratorii (1,11 cazuri/100 lucrători), boli ale sistemului osteo-articular (0,79), concediu de graviditate (0,55) și leziuni traumatice în condiții habituale (0,55). Indicele de gravitate are valoarea cea mai mare pentru carantina și starea de purtători de germeni (98.60 de zile/100 lucrători), leziuni traumatice și otrăviri (92,77). Cel mai frecvent cazurile trimise spre CDDCM sunt determinate de tumorile maligne (36,2%), urmate apoi de boala hipertensivă/leziuni cerebrale (12,3%), boli osteo-articulare (11,8%), alte boli (12,0% cazuri). Gradul de dezabilitate este confirmat în 82,3% cazuri de trimiteri la CDDCM.

Concluzii: Incidența înaltă a morbidității în rândul populației active readuce pe agenda ANSP relevanța îmbunătățirii activităților de monitorizare și evaluare a stării de sănătate a populației în vârstă aptă de muncă în relație cu munca și factorii de risc ocupaționali.